

GLACJAŁ I PERYGLACJAŁ EUROPY ŚRODKOWEJ

REDAKCJA NAUKOWA

Radosław Dobrowolski

Anna Orłowska

Beata Hołub

Grzegorz Janicki

Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej

GLACJAŁ I PERYGLACJAŁ EUROPY ŚRODKOWEJ

GLACJA I PERYGLACJA EUROPY ŚRODKOWEJ

REDAKCJA NAUKOWA

Radosław Dobrowolski
Anna Orłowska
Beata Hołub
Grzegorz Janicki

Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej
Lublin 2021

Dofinansowano z programu „Doskonała nauka” Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Recenzenci

dr hab. Piotr Kulesza
dr hab. Przemysław Mroczek
dr hab. Paweł Zieliński, prof. UMCS

Redakcja wydawnicza

Damian Gocół

Redakcja ukraińskojęzyczna

dr hab. Marek Olejnik

Korekta tekstu

dr Anna Orłowska
dr Beata Hołub

Redakcja techniczna

Agnieszka Muchowska

Projekt okładki i stron tytułowych

Krzysztof Trojnar

Skład

Robert Kryński/Idealit

Na okładce: profil lessowy Maksymivka w dolinie Dniepru, Ukraina (z archiwum M. Łanczont)

© Wydawnictwo UMCS, Lublin 2021

ISBN 978-83-227-9496-8

Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej

ul. Idziego Radziszewskiego 11, 20-031 Lublin

tel. 81 537 53 04

www.wydawnictwo.umcs.eu

e-mail: sekretariat@wydawnictwo.umcs.lublin.pl

Dział Handlowy

tel./faks 81 537 53 02

Księgarnia internetowa: www.wydawnictwo.umcs.eu

e-mail: wydawnictwo@umcs.eu

Druk i oprawa

Mazowieckie Centrum Poligrafii Wojciech Hunkiewicz

ul. Lisi Jar 29, 05-270 Marki

Prof. dr hab. Maria Łanczont

Spis treści

CZĘŚĆ I. PROFESOR MARIA ŁANCZONT

- RADOŚLAW DOBROWOLSKI, ELŻBIETA KARDASZEWSKA**
Sylwetka naukowa Profesor Marii Łanczont 25
- BEATA HOŁUB, PAWEŁ CZUBLA, JAROSŁAW PIETRUCZUK,
ANNA ORŁOWSKA**
Dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny prof. dr hab. Marii
Łanczont 31

CZĘŚĆ II. STRESZCZENIA WYSTĄPIEŃ

- WITOLD PAWEŁ ALEXANDROWICZ**
Malakologiczne wskaźniki zróżnicowania nasilenia antropopresji
w późnym holocenie w południowej części Wyżyny Krakowsko-
Częstochowskiej. 151
- MIROŚLAW BŁASZKIEWICZ**
Ewolucja permafrostu podczas ostatniego cyklu glacialno-
interglacialnego na młodoglacialnym obszarze Niżu
Środkowoeuropejskiego 155
- DARIUSZ BOBAK, MARTA POŁTOWICZ-BOBAK**
Polska Południowo-Wschodnia – pogranicze kulturowe w górnym
i schyłkowym paleolicie 159
- MACIEJ DĄBSKI, MAŁGORZATA BERENT, MARTA JASTRZĘBSKA**
Struktury poligonalne na wybranych obszarach staroglacialnych
widoczne na obrazach z Google Earth i Geoportalu 166

MAREK DEGÓRSKI	
Co gleba może powiedzieć nam o paleokrajobrazach?	170
RADOSŁAW DOBROWOLSKI	
<i>Struktury widmowe</i> w mikrorzeźbie torfowisk alkalicznych jako pochodna późnoglacialnej aktywności peryglacialnej na obszarach zbudowanych z kredy piszącej – studium przypadku z Pagórów Chełmskich (Polesie Wołyńskie)	176
LIDIJA DUBIS, JURIJ ANDREJCZUK	
Ocena stopnia eolizacji ziaren kwarcowych osadów wydym śródlądowych i piasków pokrywowych prawobrzeżnej części Polesia Ukraińskiego	178
JAN DZIERŻEK, LESZEK LINDNER	
Problemy maksymalnego zasięgu i zaniku lądolodu skandynawskiego w Górach Świętokrzyskich	183
PIOTR GĘBICA	
Ewolucja systemów fluwialnych w późnym glacie w Europie Środkowo-Wschodniej	189
MARIA GÓRSKA-ZABIELSKA	
Głazy narzutowe w obiektach dziedzictwa kultury Pojezierza Myśliborskiego	194
MARIA GÓRSKA-ZABIELSKA, EWA SMOLSKA, LUCYNA WACHECKA-KOTKOWSKA	
Analiza petrograficzna narzutniaków w żwirowni Łubienica-Superunki oraz ich skandynawskie obszary alimentacyjne	196
ZDZISŁAW JARY, LUDWIG ZOELLER, PIERRE ANTOINE, PIOTR MOSKA, ANDRIJ BOGUCKI, PRZEMYSŁAW MROCZEK, MARCIN KRAWCZYK, MICHAŁ ŁOPUCH, JERZY RACZYK, JACEK SKURZYŃSKI, OLENA TOMENIUK	
Późnopolejstocenijskie zmiany klimatyczno-środowiskowe zapisane w lessach Polski i zachodniej części Ukrainy	200
TOMASZ KALICKI, PAWEŁ PRZEPIÓRA, MARCIN FRĄCZEK, ŁUKASZ PODRZYCKI	
Zróznicowanie i wiek osadów kemu w Suchedniowie (Wyżyna Kielecka) – pierwsze wyniki	206

TOMASZ KALICKI, PAWEŁ PRZEPIÓRA, EDYTA KŁUSAKIEWICZ, MARCIN FRĄCZEK, ŁUKASZ PODRZYCKI, KAROLINA FULARCZYK, GRZEGORZ PABIAN, KRZYSZTOF ŻUREK Budowa doliny Świśliny na stanowisku w Dołach Biskupich (woj. świętokrzyskie) – wstępne wyniki	209
MARCIN KRAWCZYK, ZDZISŁAW JARY, MAŁGORZATA WIECZOREK Charakterystyka uziarnienia lessów młodszych górnych (LILLI) w Polsce	213
KAMIL KULTYS, MAGDALENA SUCHORA, JAROSŁAW PIETRUCZUK, PRZEMYSŁAW MROCZEK, KAROL STANDZIKOWSKI, PAWEŁ ZIELIŃSKI, MAGDALENA FIŁOC, JOANNA JAROSZ Holocénska historia spisana na wododziale – rekonstrukcja zmian środowiska w oparciu o badania multi-proxy osadów torfowiska Kukawka (Równina Kozienicka)	216
MAŁGORZATA LUDWIKOWSKA-KĘDZIA Plejstocen południowej części Gór Świętokrzyskich.	219
LESZEK ŁĘCZYŃSKI, RADOSŁAW KARASIEWICZ-SZCZYPIORSKI, ALEKSANDRA ZGRUNDO, SHOTA MAMULADZE Badania geoarcheologiczne strefy brzegowej Morza Czarnego w rejonie „Rzymskiego Fortu Apsaros” w Gonio (Gruzja)	222
MICHAŁ ŁOPUCH, PAWEŁ ZIELIŃSKI, ZDZISŁAW JARY Ewolucja pola wydmowego Borów Stobrawskich w świetle analiz morfometrycznych.	225
ALEKSANDRA MAJECKA, JACEK FORYSIAK, PIOTR MOSKA, DANIEL OKUPNY, LESZEK MARKS, ANNA TOŁOCZKO-PASEK Wiek bezwzględny i charakter procesów peryglacialnych zapisanych w osadach z Józefowa, Wysoczyzna Łódzka	229
MACIEJ J. MENDECKI, LESZEK ŁĘCZYŃSKI, BOGDAN ŻOGAŁA, RYSZARD DUBIEL, EMILIA BUBLIJEWSKA Geofizyczne rozpoznanie osadów czwartorzędowych Mierzei Helskiej i zasięgu intruzji wód słonych	233

PRZEMYSŁAW MROCZEK

Wysokiej rozdzielczości analizy spektrofotometryczne vistuliańskich
sekwencji lessowo-glebowych w dorzeczu Dniepru (Ukraina) – wyniki
wstępne 237

JERZY NAWROCKI

O karpackich źródłach materiału lessowego Polski i zachodniej
Ukrainy 240

**ANNA ORŁOWSKA, JOANNA RYCHEL, ŁUKASZ ZBUCKI, ŁUKASZ
NOWACKI, IWAN ZALESKIJ**

Nowe spojrzenie na paleogeografię i stratyografię wzniesień w Rostaniu
(NW Ukraina) w świetle analiz: sedymentologicznej i petrograficznej . 243

JOANNA PETERA-ZGANIACZ, DANUTA DZIEDUSZYŃSKA

Symptomy obecności wieloletniej zmarzliny w młodszym dryasie.
Przypadki z regionu łódzkiego 247

**IRENA AGNIESZKA PIDEK, ANNA HRYNOWIECKA, RENATA
STACHOWICZ-RYBKA, MIROŚŁAWA KUPRYJANOWICZ, MARCIN
ŻARSKI, DANUTA DRZYMULSKA, MAGDALENA FIŁOC, MAGDALENA
SUCHORA, SŁAWOMIR TERPIŁOWSKI, PRZEMYSŁAW MROCZEK,
KAROL STANDZIKOWSKI, JERZY NITYCHORUK, ANNELI POSKA,
ABDEFATTAH ZALAT, MARCIN SZYMANEK, ALEKSANDRA
BOBER, DOROTA BRZOWICZ, KAROLINA ŁABĘCKA, KRZYSZTOF
STACHOWICZ, MAGDALENA KOŃCZAK, DANUTA PORTKA, JUSTYNA
DRESLER, KAMIL KULTYS**

Od późnego glacjału Warty do schyłku eemu w świetle wyników
multidyscyplinarnych badań kopalnych osadów jeziornych Równiny
Garwolińskiej (centralna Polska) 251

**KATARZYNA POCHOCKA-SZWARC, MARCIN ŻARSKI, IRENA
AGNIESZKA PIDEK, ANNA HRYNOWIECKA, MARCIN SZYMANEK**

Nowe stanowiska osadów interglacjału mazowieckiego na Zakłęstości
Sosnowickiej (Polesie Zachodnie) i ich znaczenie paleogeograficzne
i stratygraficzne 257

ZOFIA RĄCZKOWSKA, PAWEŁ PROKOP

Rozwój gleb i rzeźby w obszarze proglacjalnym lodowca Pindari
(Himalaje Centralne, Indie) 264

JOANNA RYCHEL, RADOŚLAW WASILUK Zapis warunków peryglacjalnych na wybranych stanowiskach z północnego i środkowego Mazowsza	267
JACEK SKURZYŃSKI, ZDZISŁAW JARY, JERZY RACZYK, PRZEMYSŁAW MROCZEK, PIOTR MOSKA, MARCIN KRAWCZYK, ANDRIJ BOGUCKI, OLENA TOMENIUK Wielopierwiastkowa interpretacja składu chemicznego lessów ukraińskich na przykładzie profilu w Wołoczysku (Podole).....	272
IWONA STAN-KŁECZEK, DOMINIKA STAN Wykorzystanie metod geofizycznych do rozpoznania peryglacjalnej pokrywy blokowej szczytu Ztracenie kamieny (Sudety Wschodnie, Republika Czeska).....	276
SŁAWOMIR TERPIEŁOWSKI, RADOŚLAW DOBROWOLSKI, ANDRIJ BOGUCKI, IWAN ZALESKIJ Wpływ podłoża na przebieg plejstocenijskich procesów glacialnych na przykładzie Polesia (Polska SE, Ukraina NW)	281
PAWEŁ VALDE-NOWAK Ujazd i Hłomcza – późnoglacialne stanowiska w zachodniokarpackich utworach pokrywowych.....	282
BARBARA WORONKO Mikromorfologia powierzchni ziaren frakcji pylastej jako źródło informacji o lessach oraz procesach postsedymentacyjnych	285

